

Kenmerk	W13.21.0109/III
Datum aanhangig	15 april 2021
Datum vastgesteld	21 april 2021
Datum advies	21 april 2021
Datum publicatie	4 mei 2021
Vindplaats	Kamerstukken II 2020/21, 35526, nr. 62

Samenvatting

Samenvatting advies tweede verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft advies uitgebracht over het besluit van het kabinet om de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 voor een tweede keer te verlengen. Het kabinet heeft het advies op 4 mei 2021 openbaar gemaakt.

Procedure

Met de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) is een tijdelijk hoofdstuk toegevoegd aan de Wet publieke gezondheid (Wpg). Dat hoofdstuk gaat over de maatregelen in het kader van covid-19. De Twm vervalt na drie maanden. Deze termijn kan verlengd worden, steeds met drie maanden. Als het kabinet de Twm wil verlengen dan wordt de Afdeling advisering van de Raad van State daarover gehoord. Daarna worden de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd over het voornemen om de wet te verlengen. Beide Kamers hebben dan een week de tijd om hierover met het kabinet in debat te gaan. De Twm is op 1 december 2020 in werking getreden en zou dus zonder aanvullend besluit op 1 maart vervallen. De eerste verlenging ging over de periode van 1 maart tot 1 juni 2021. Het kabinet wil de tijdelijke wet na 1 juni opnieuw verlengen met drie maanden, dus tot 1 september. Onderdelen die later aan de Twm zijn of worden toegevoegd, zoals de avondklok en de testbewijzen volgen dezelfde procedure. Deze toegevoegde onderdelen kunnen nooit langer gelden dan de Twm zelf.

Noodzaak verlenging tot 1 september 2021

De Afdeling advisering wijst erop dat de Twm niet alleen ingezet kan en moet worden voor het opschalen van maatregelen, maar ook voor het gefaseerd afschalen daarvan. De Twm bepaalt expliciet dat zodra een op grond van die wet vastgestelde ministeriële regeling (of een deel daarvan) niet langer noodzakelijk is, deze zo spoedig mogelijk wordt gewijzigd of ingetrokken. Met andere woorden, de Twm biedt de grondslag én regelt de bandbreedte van de op- en afschaling van de maatregelen. Tegen deze achtergrond kan de Twm in deze fase,

gelet op de huidige cijfers over covid-19 niet worden gemist. De Afdeling advisering kan zich daarom vinden in het standpunt van het kabinet dat de maatregelen ook ná 1 juni 2021 nog enige tijd (deels) noodzakelijk zullen zijn om het coronavirus verder in te dammen. Daarom ligt verlenging van de Twm met een termijn van drie maanden voor de hand.

Effectiviteit van de wet

Enerzijds wijzen de 'harde' cijfers over de besmettingen en de ziekenhuisopnames er op dit moment nog op dat versoepeling niet of slechts zeer beperkt kan plaatsvinden. Anderzijds maken de sociale en economische belangen die aanmerkelijke versoepelingen juist steeds urgenter. Daartussen is een spanningsveld. In dat kader wijst de Afdeling advisering op het belang van de effectiviteit van de Twm en de maatregelen die daarop zijn gebaseerd. Om ervoor te zorgen dat burgers en bedrijven de Twm blijven naleven en dat de maatregelen goed gehandhaafd kunnen worden, moet de overheid een zo consistent en coherent mogelijk beleid voeren. De overheid moet hierover duidelijk communiceren. Zij moet daarbij voorkomen dat er vanuit de begrijpelijke wens om perspectief te bieden, onbedoeld verwachtingen worden gewekt over afschaling van maatregelen die soms spoedig daarna toch onhaalbaar blijken. Daardoor ontstaat naast maatschappelijke teleurstelling ook een aanmerkelijk risico dat de geloofwaardigheid en effectiviteit van het wettelijke regime en de noodzakelijke maatregelen worden aangetast.

Gehele tekst ontwerpregeling met toelichting.